

BORSA TRENDLERİ RAPORU

OCAK-EYLÜL 2021
SAYI XXXVIII

Değerli Okuyucularımız,

2021 yılının üçüncü çeyreğine ilişkin Borsa Trendleri Raporu ile karşınızdayız.

2021 yılının üçüncü çeyreğinde BIST TÜM'ün piyasa değeri TL bazında geçen yılın aynı çeyreğine göre yatay kalırken, TL'deki değer kaybı nedeniyle, ABD doları bazında %12 gerilemiştir.

Temmuz ayındaki bir haftalık bayram tatili nedeniyle BIST TÜM'ün işlem hacmi üçüncü çeyrekte ikinci çeyreğe göre TL bazında %15 gerilerken, en büyük düşüş %23 ile BIST 50 ve BIST Sinaî endekslerinde gözlenmiştir.

İkinci çeyrekteki sınırlı net alımın ardından yabancı yatırımcılar üçüncü çeyrekte Borsa İstanbul'da toplam 538 milyon ABD dolarlık net hisse alımı gerçekleştirmiştir. Ağustos ayı 485 milyon ABD doları ile ilk 9 ayda yabancı yatırımcıların en fazla net alım yaptığı ay olurken en yüksek net yabancı girişi BIST 100 ve BIST Sürdürülebilirlik endekslerinde yaşanmıştır. İkinci çeyrekte banka hisselerinde net alıma geçen yabancı yatırımcılar üçüncü çeyrekte de alımlarına devam etmiştir.

Yerli bireysel yatırımcıların öncülüğünde geçen yıldan bu yana artış trendinde olan Borsa İstanbul'daki toplam yatırımcı sayısı 2021 Eylül sonu itibarıyla yaklaşık 2,41 milyona ulaşmıştır.

2021'in üçüncü çeyreğinde Borsa İstanbul'da en yüksek portföy değerine sahip ilk üç ülke ABD, Katar ve Birleşik Krallık olurken, ikinci çeyrekte Katar'ı geçerek birinci sıraya yükselen ABD üçüncü çeyrekte de de ilk sıradaki yerini korumuştur.

Türkiye'de ihraç edilen Türk Lirası cinsinden özel sektör borçlanma araçlarının hacmi yıllık bazda %10, yıl sonuna göre ise %14 artış göstermiştir.

İyi okumalar ve bir sonraki rapor dönemine kadar verimli çalışmalar dileriz.

TÜYİD Yatırımcı İlişkileri Derneği Başkanı

Aslı Selçuk

Yasal Uyarı: Borsa İstanbul’da işlem gören hisse senetlerine ilişkin önemli istatistikler bulabileceğiniz bu raporda yer alan değerlendirme ve bilgiler MKK tarafından açıklanan veriler esas alınarak hazırlanmıştır. Yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir ve sermaye piyasasındaki alım satım kararlarınızı destekleyecek yeterli bilgiyi içermeyebilir. Burada yer alan veriler ve bilgilerin tam ve doğru olduğu garanti edilemez; içerik, haber verilmeksizin değiştirilebilir. Tüm veriler, güvenilir olduğuna inanılan kaynaklardan alınmıştır. Bu kaynakların kullanılması nedeni ile ortaya çıkabilecek hatalardan MKK ve TÜYİD sorumlu değildir.

Raporun hazırlanmasını sağlayan Başak Dalga, Bahar Efeoğlu Ağar, Yavuz Çakır ve Eray Duran’a teşekkürlerimizi sunarız.

İÇİNDEKİLER

1. BORSA ŞİRKETLERİNİN ENDEKS BAZINDA DAĞILIMI	5
2. HALKA AÇIKLIK ORANLARI	5
3. PİYASA DEĞERLERİ	7
4. İŞLEM HACİMLERİ	9
5. YABANCI İŞLEMLERİ – NET GİRİŞ ÇIKIŞLAR	11
6. UYRUK BAZINDA İŞLEM HACMİ DAĞILIMI	12
7. UYRUK BAZINDA YATIRIMCI SAYISI VE PİYASA DEĞERİ	13
8. ENDEKS VE UYRUK BAZINDA YATIRIMCI SAYILARI	14
9. ENDEKS VE UYRUK BAZINDA PORTFÖY DEĞERLERİ (MİLYAR TL)	15
10. YABANCI YATIRIMCILARIN PORTFÖY DEĞERİ VE YATIRIMCI SAYISI SIRALAMASI	16
11. MENKUL KIYMET BAZINDA YATIRIMCI SAYISI VE PİYASA DEĞERİ	16
12. RİSK İŞTAHI ENDEKSİ	17
13. TÜRKİYE’DE İHRAÇ EDİLEN ÖZEL SEKTÖR BORÇLANMA ARAÇLARININ DÖVİZ CİNSİ BAZLI DAĞILIMI (KÜMÜLATİF)	18
14. TL CİNSİNDEN ÖZEL SEKTÖR BORÇLANMA ARAÇLARININ KIYMET TİPİ DAĞILIMI (KÜMÜLATİF)	19
15. TL CİNSİNDEN ÖZEL SEKTÖR BORÇLANMA ARAÇLARININ İHRAÇÇI BAZINDA DAĞILIMI (KÜMÜLATİF)	19
16. TARİH BAZINDA TL CİNSİNDEN ÖZEL SEKTÖR BORÇLANMA ARAÇLARI (VADE GÜN SAYISI) (KÜMÜLATİF)	20
17. BORÇLANMA ARAÇLARININ YATIRIMCILARININ UYRUK VE KİMLİK BAZINDA DAĞILIMI (KÜMÜLATİF)	20
18. EKLER	22

1. Borsa Şirketlerinin Endeks Bazında Dağılımı

2021 üçüncü çeyrek sonu itibarıyla BIST TÛM’de işlem gören şirket sayısı 385’tir.

ENDEKS	30.09.2020	31.12.2020	30.06.2021	30.09.2021
BIST BANKA	14	14	12	12
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	40	40	43	43
BIST TİCARET	17	18	17	19
BIST HİZMETLER	63	66	72	81
BIST MALİ	105	105	108	109
BIST SİNAİ	165	162	166	170
BIST TEKNOLOJİ	19	19	22	25
BIST SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK	56	58	58	58
BIST KURUMSAL YÖNETİM	51	52	52	54
BIST TÛM	352	352	368	385

2021 yılının ilk dokuz ayında gerçekleşen yeni halka arzlar nedeniyle BIST TÛm endeksinde işlem gören şirket sayısı 2020 yıl sonuna göre 352’den 385’e yükselmiştir. Şirket sayısındaki en büyük artış 15 şirket ile BIST Hizmetler endeksinde gözlenirken, onu 8 şirket ile BIST Sinaî endeksi takip etmiştir. Yılın üçüncü çeyreğinde 17 şirket daha halka açılarak Borsa İstanbul’da işlem görmeye başlamıştır. Böylece 2021 yılının ilk 9 ayında gerçekleşen halka arz sayısı 38’e ve halka arz büyüklüğü de 16,3 milyar TL’ye ulaşarak halka açılan şirket sayısı ve TL bazında elde edilen gelir açısından Borsa İstanbul’da tarihi bir rekora imza atılmıştır.

2. Halka Açıklık Oranları

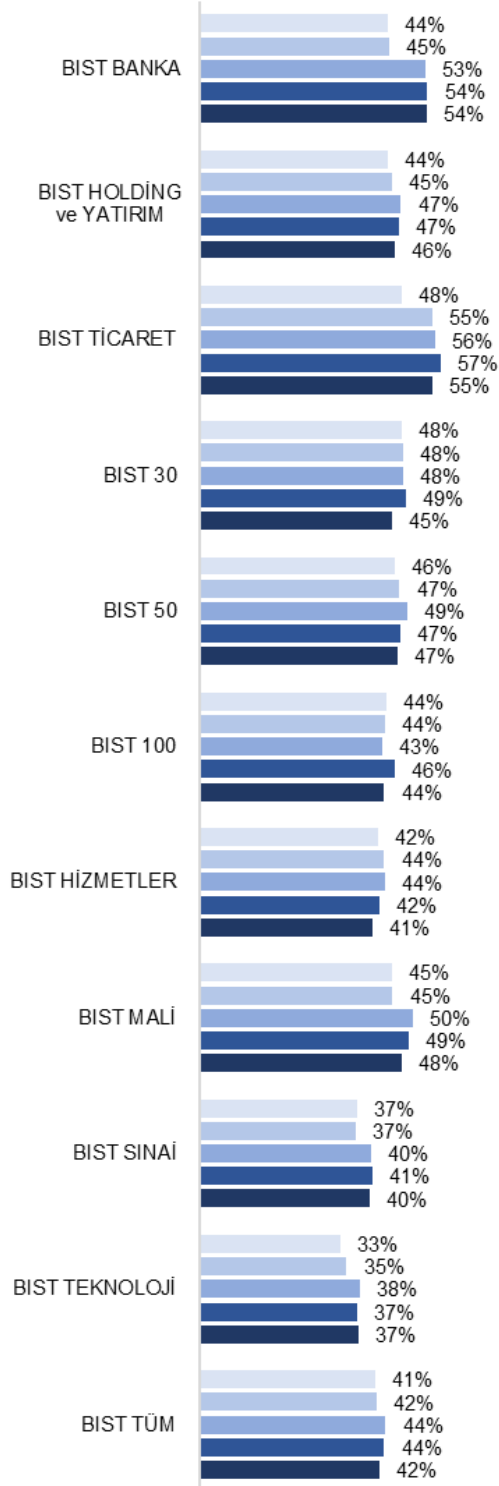

2021’in üçüncü çeyreğinde BIST TÛM’ün halka açıklık oranı bir önceki çeyreğe göre azalırken fiili dolaşım oranı aynı kalmıştır.

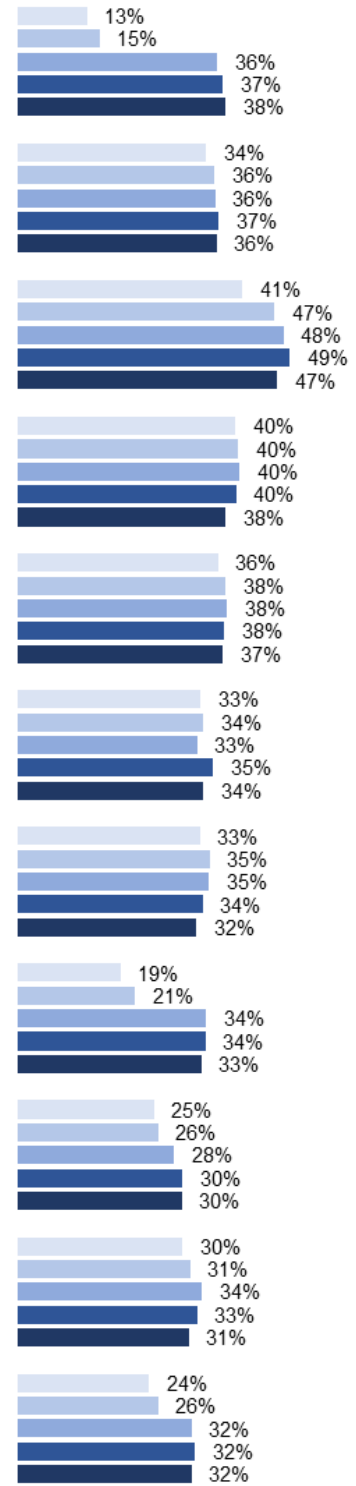
2021’in üçüncü çeyreğinde BIST TÛM’de halka açıklık oranı bir önceki çeyreğe göre bir miktar azalırken fiili dolaşım oranı aynı seviyelerde kalmıştır. 2020 yıl sonuna göre halka açıklık ve fiili dolaşım oranlarında en büyük artış BIST Banka endeksinde yaşanmıştır. Bu artışın nedeni QNB Finansbank ve Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası’nın, fiili dolaşım oranları %5’in altında kaldığı için, 1 Ocak 2021 itibarıyla BIST Banka endeksinden çıkarılarak Piyasa Öncesi İşlem Platformu’nda işlem görmeye başlamasıdır.

Halka Açıklık Oranı

30.09.2020 31.12.2020 31.03.2021 30.06.2021 30.09.2021

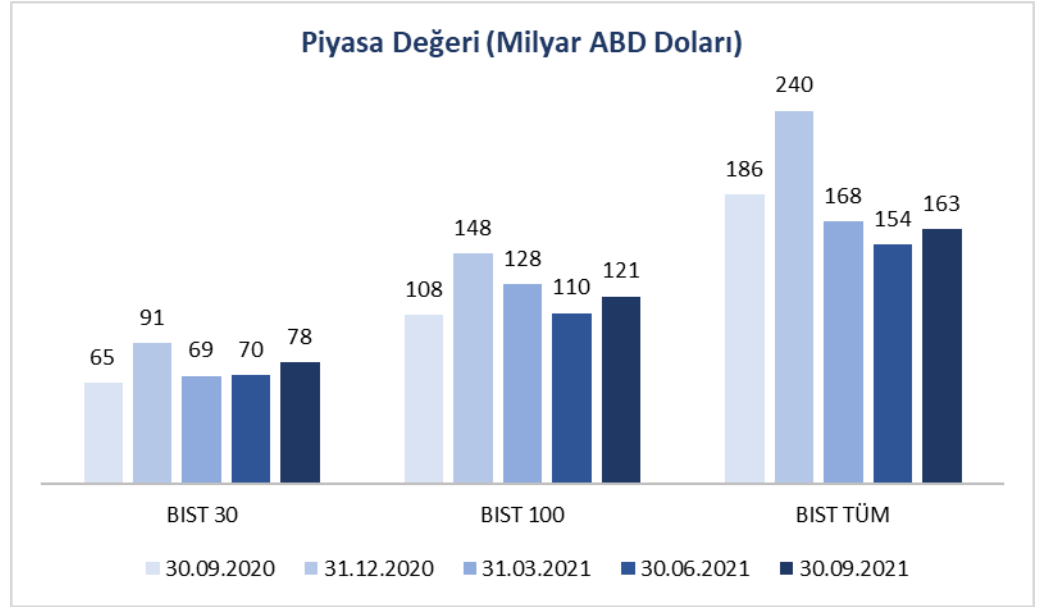
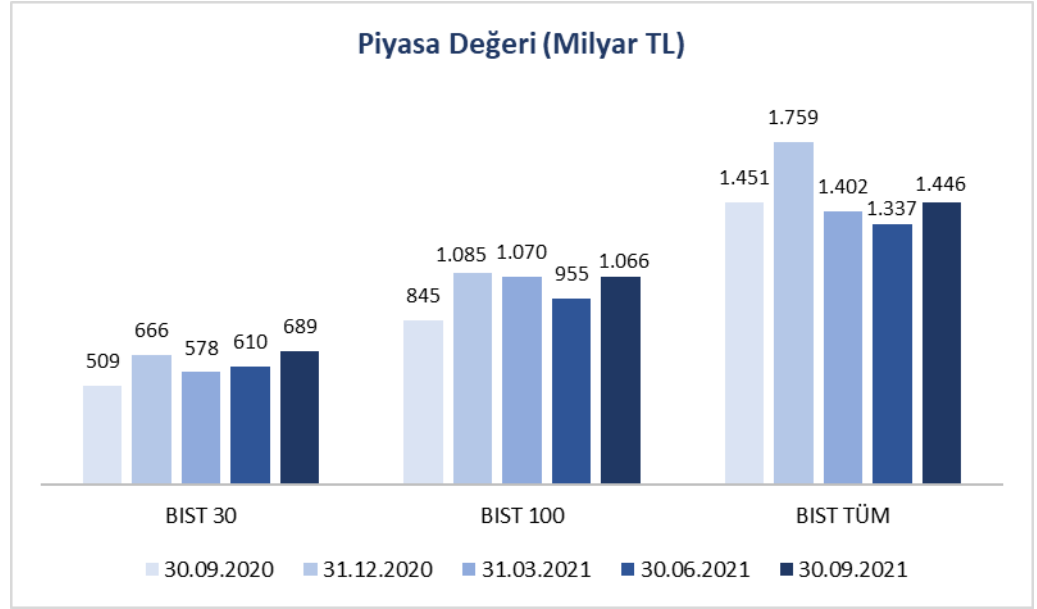
Halka Açıklık Oranı (Fıili Dolaşıım)

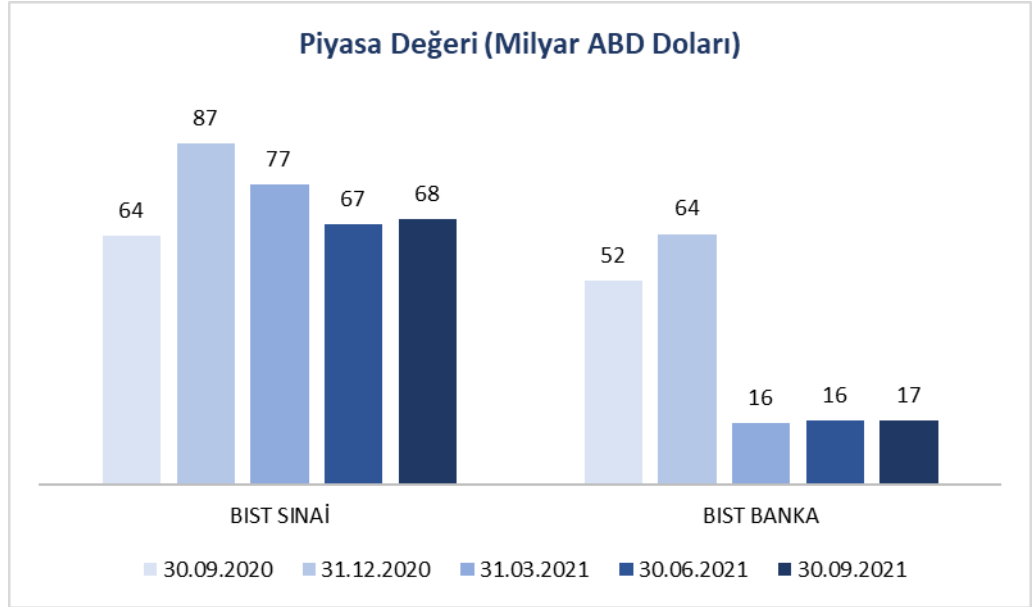
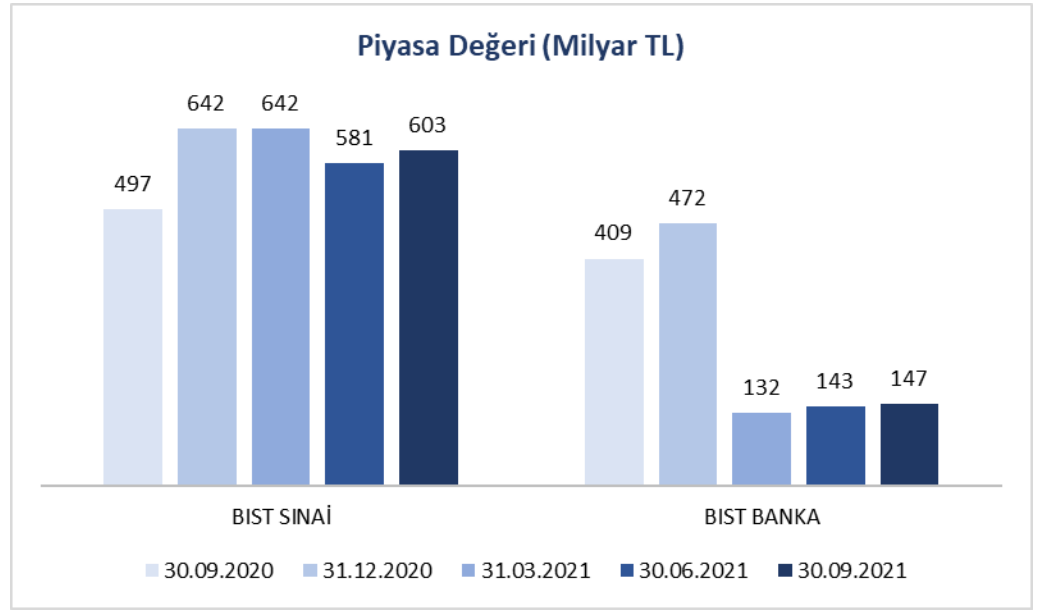

3. Piyasa Değerleri

“

2021 yılının üçüncü çeyreğinde BIST TUM'un piyasa değeri TL bazında bir önceki yılın aynı dönemine göre yatay kalırken, ABD doları bazında %12 gerilemiştir.

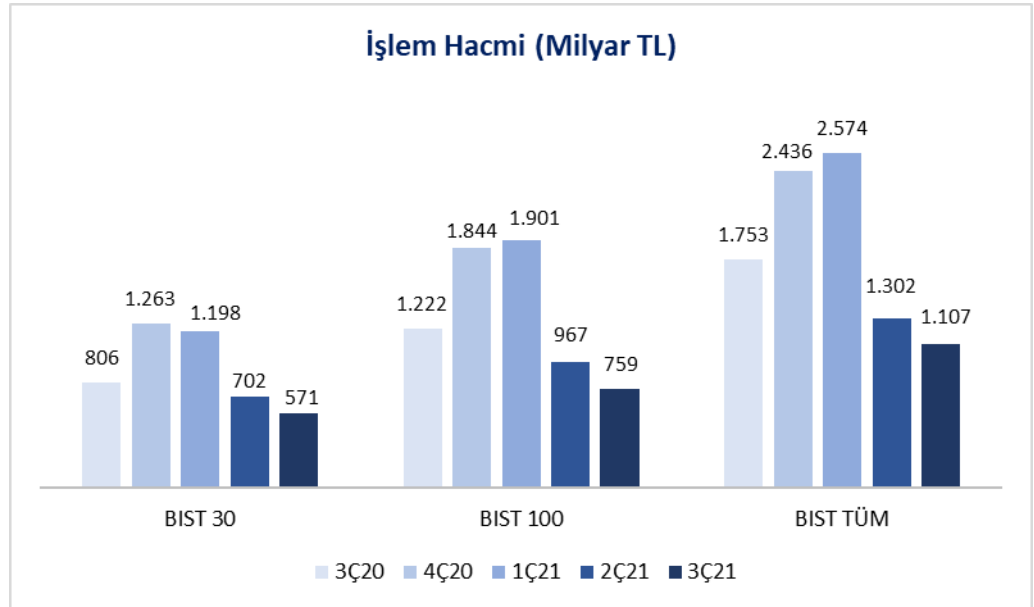
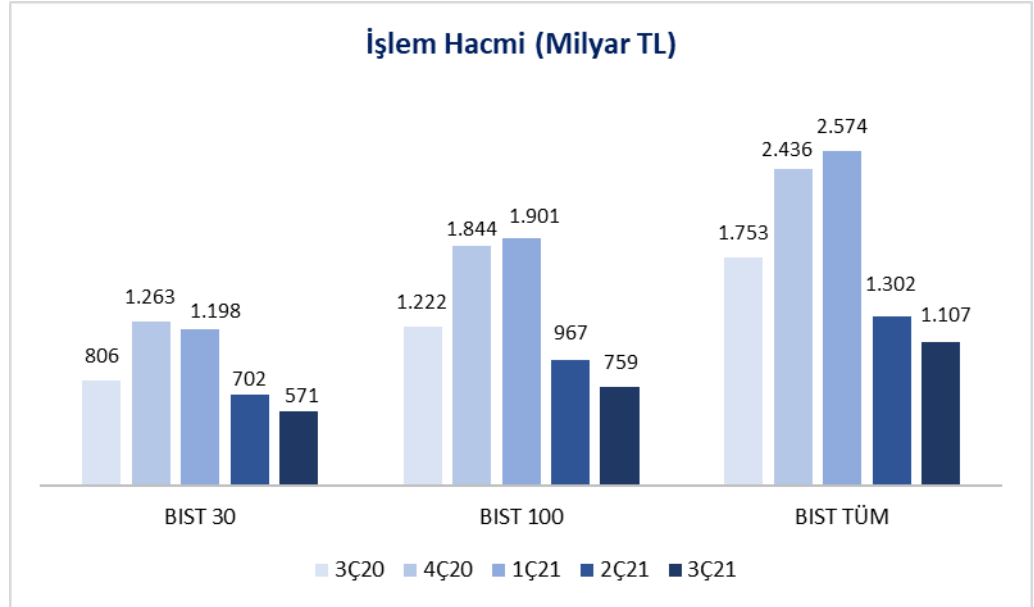
2021 yılının üçüncü çeyreğinde BIST TÛM'ün piyasa değeri TL bazında geçen yılın aynı çeyreğine göre yatay kalırken, TL'deki değer kaybı nedeniyle, ABD doları bazında %12 gerilemiştir. Üçüncü çeyrekte BIST Banka, BIST Mali ve BIST Ticaret endeksleri dışındaki tüm endeksler geçen yılın aynı dönemine göre TL bazında değer kazanmıştır. En yüksek değer artışları %37 ile BIST Holding ve Yatırım ve %35 ile BIST Kurumsal Yönetim ve BIST 30 endekslerinde görülmüştür. Yıllık bazda %64 düşüş gösteren BIST Banka endeksinin piyasa değerindeki gerilemede QNB Finansbank ve Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası'nın 2021 yılı başı itibarıyla endeksten çıkarılması etkili olmuştur.

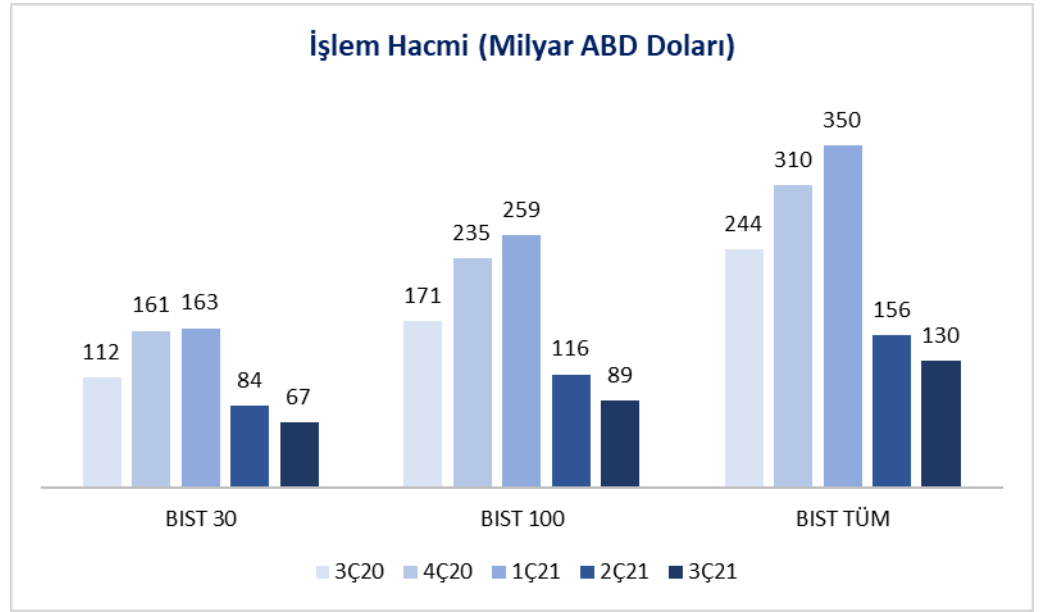
Çeyrekssel olarak bakıldığında ise, ikinci çeyreğe göre tüm endekslerde yükseliş gözlenirken, en yüksek değer artışı %17 ile BIST Teknoloji endeksinde yaşanmış, onu %13 artış ile BIST 30 endeksi takip etmiştir. İkinci çeyrekte BIST Sinai Endeksi'ne göre daha iyi bir performans sergileyen BIST Banka Endeksi, Eylül ayında yaşadığı olumsuz ayrışma sonucu değer artışı açısından üçüncü çeyrekte BIST Sinai Endeksi'nin bir miktar gerisinde kalmıştır. (Daha detaylı bilgi için bkz. Ekler - 1. Piyasa Değerleri)

4. İşlem Hacimleri

2021 yılının üçüncü çeyreğinde BIST TÜM'ün ABD doları cinsinden işlem hacmi yıllık bazda %47 düşüş göstermiştir.

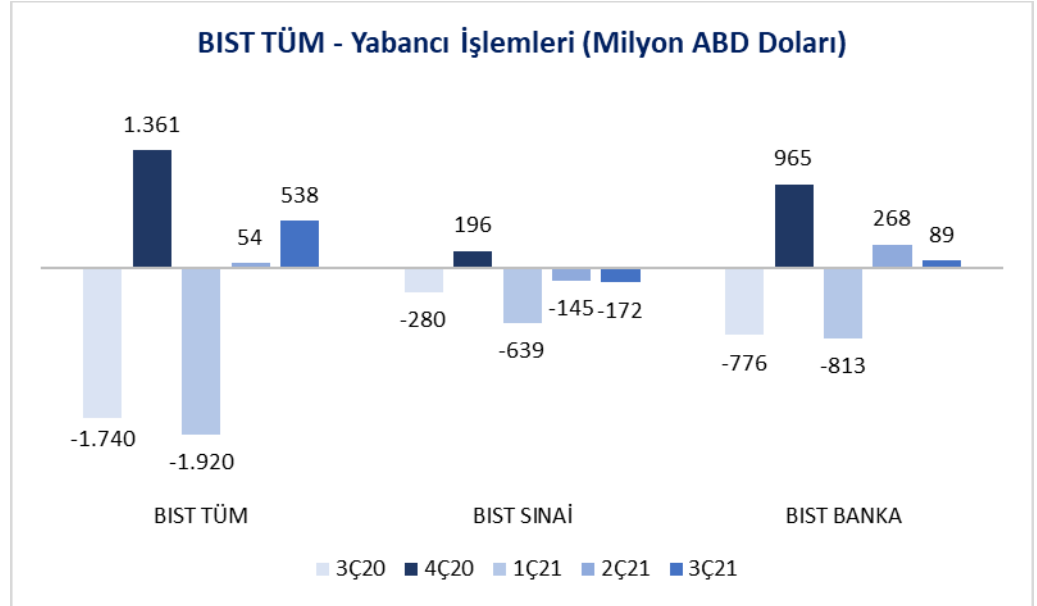

BIST TUM endeksinin işlem hacmi Temmuz ayındaki bir haftalık bayram tatili nedeniyle üçüncü çeyrekte önceki çeyreğe göre TL bazında %15 gerilerken, en büyük düşüş %23 ile BIST 50 ve BIST Sınai endekslerinde gözlenmiştir. Çeyreksel bazda işlem hacmi sadece BIST Ticaret ve BIST Teknoloji endekslerinde artmıştır. Yıllık bazda ise tüm endekslerin işlem hacminde çift haneli düşüş yaşanmış, BIST TUM endeksinin işlem hacmi TL bazında %37 azalırken, en büyük azalış %54 ile BIST Teknoloji endeksinde gözlenmiştir. *(Daha detaylı bilgi için bkz. Ekler - 2. İşlem Hacimleri)*

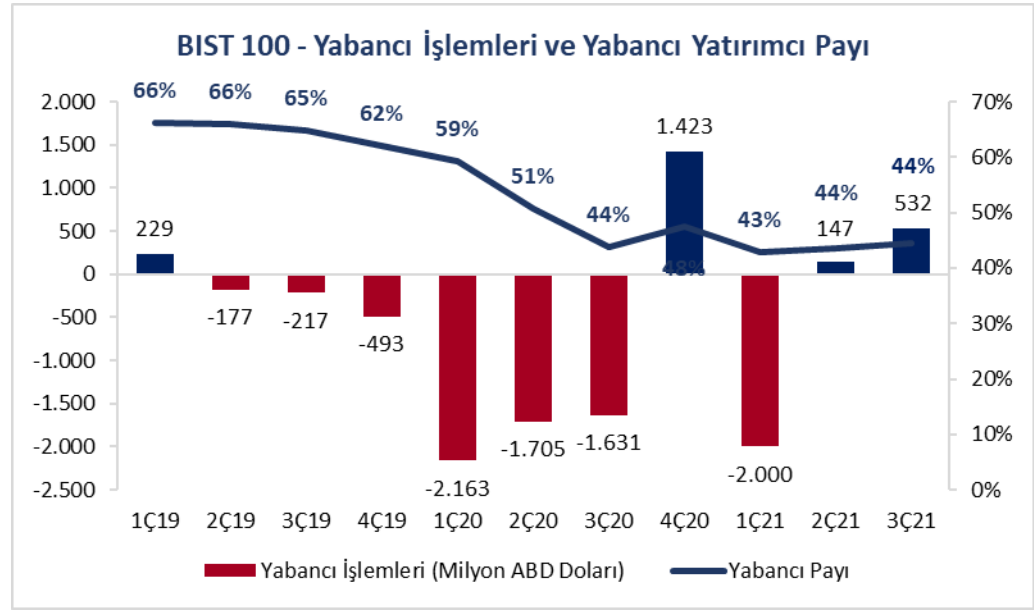
5. Yabancı İşlemleri – Net Giriş Çıkışlar

2021'in üçüncü çeyreğinde BIST TÜM'e net 538 milyon ABD doları yabancı para girişi olmuştur.

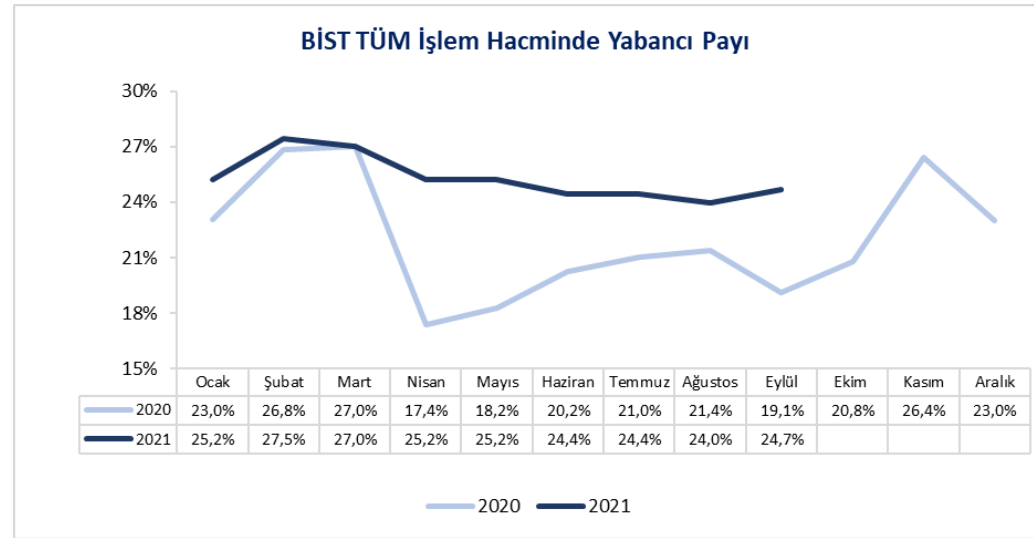
Yılbaşından bu yana Borsa İstanbul'da çoğunlukla net satıcı pozisyonunda olan yabancı yatırımcılar Ağustos ayında yeniden alıma geçerek Ağustos ve Eylül aylarında toplam 540 milyon ABD dolarlık net hisse senedi alımı gerçekleştirmiştir. Ağustos ayında 485 milyon ABD doları ile yılın en yüksek net yabancı alımı yaşanırken, üçüncü çeyrekte Borsa İstanbul'a 538 milyon ABD doları tutarında net yabancı para girişi olmuştur. Böylece yılın ilk dokuz ayında yabancı yatırımcıların hisse senedi piyasasındaki net satış tutarı 1,3 milyar ABD doları olarak gerçekleşmiştir. Üçüncü çeyrekte en yüksek net yabancı girişi 532 milyon ABD doları ile BIST 100 endeksinde yaşanırken, onu 524 milyon ABD Doları ile BIST Sürdürülebilirlik endeksi takip etmiştir. Aynı dönemde net yabancı çıkışı yaşanan tek endeks 172 milyon ABD doları ile BIST Sınai endeksi olmuştur. İkinci çeyrekte banka hisselerinde net alıma geçen yabancı yatırımcılar üçüncü çeyrekte de alımlarına devam etmiştir. (Daha detaylı bilgi için bkz. Ekler - 3. Yabancı İşlemleri – Net Giriş/Çıkışlar)

Üçüncü çeyrekte BIST 100 endeksine net 532 milyon ABD doları yabancı girişi görülürken, endeksteki yabancı payı ikinci çeyreğe göre bir puana yakın bir artışla %44,4 olarak gerçekleşmiştir. Borsa İstanbul’da yabancı yatırımcıların payı tarihi olarak en düşük seviyelerinde kalmaya devam etmektedir.

6. Uyrak Bazında İşlem Hacmi Dağılımı

“ Yabancıların işlem hacminde en yüksek paya sahip olduğu endeks %37 ile BIST Ticaret, en düşük paya sahip olduğu endeks ise %18 ile BIST Teknoloji olmuştur. **”**

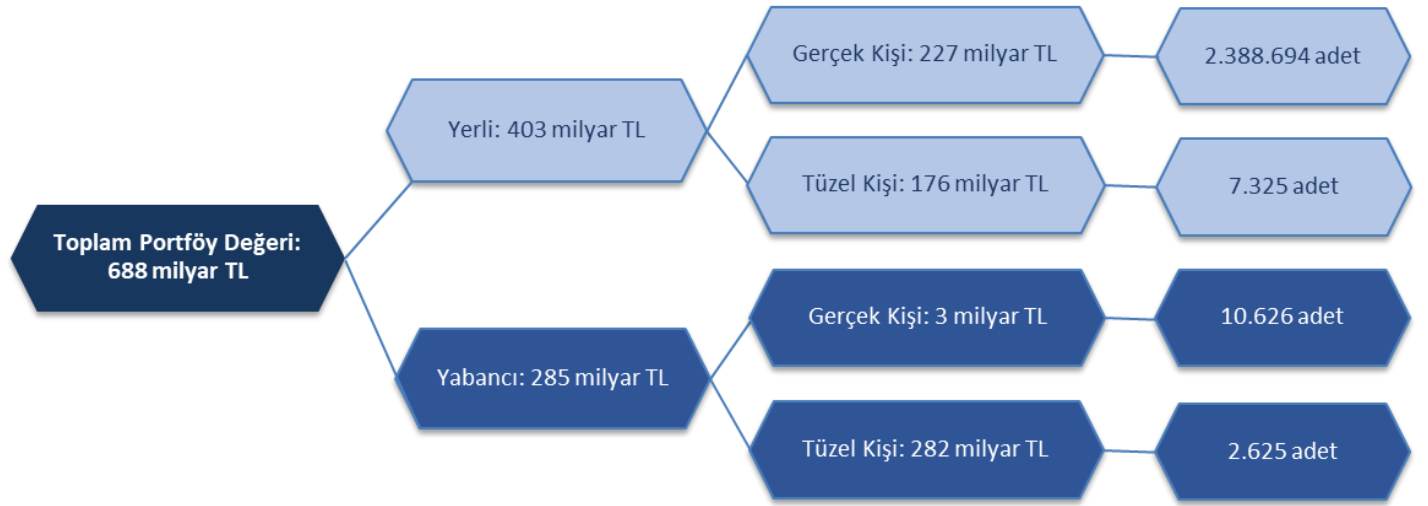
Yabancı yatırımcıların BIST TÜM işlem hacmindeki payı 2021’in üçüncü çeyreğinde %24 seviyesine ulaşmış ve geçen yılın aynı dönemine göre 3 puan yükselmiştir. 2021’in ilk dokuz ayında tüm endeksler ve aylar bazında

işlem hacminde en yüksek yabancı payı %37 ile Haziran’da BIST Ticaret’te, en düşük ise Ağustos’ta %18 ile BIST Teknoloji’de gerçekleşmiştir. (Daha detaylı bilgi için bkz. Ekler - 4. Uyruk Bazında İşlem Hacmi Dağılımı)

7. Uyruk Bazında Yatırımcı Sayısı ve Piyasa Değeri

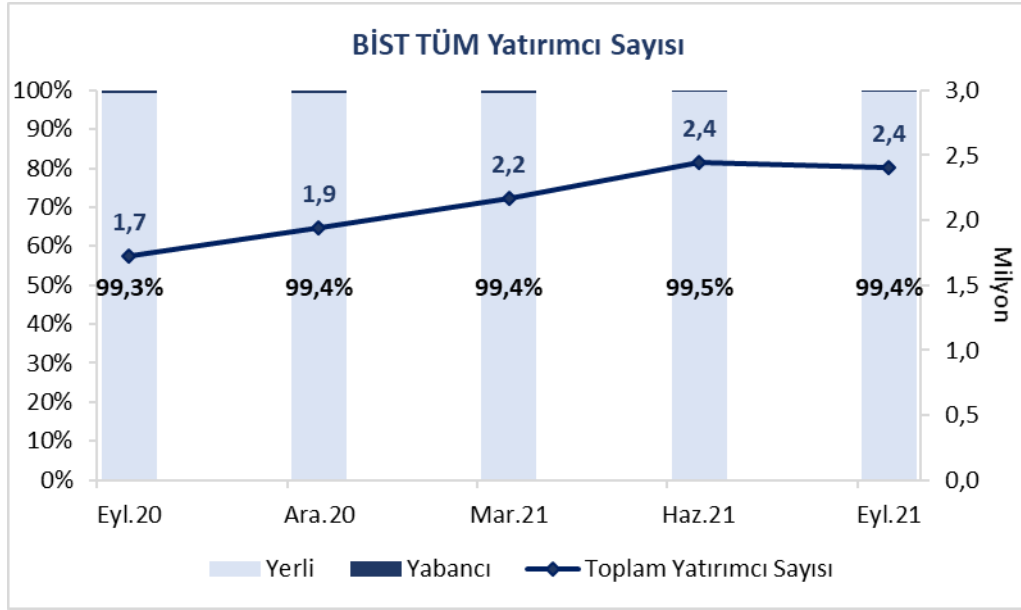

2021 Eylül sonu itibarıyla Borsa İstanbul’daki 2 milyon 409 bin yatırımcının %99,4’ü yerli yatırımcıdır.

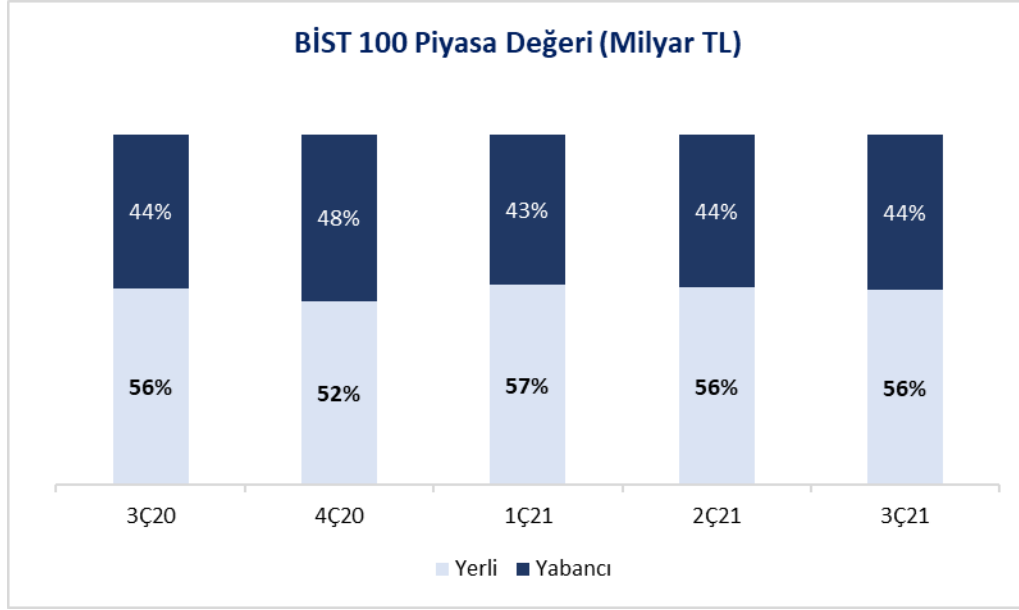
Yerli yatırımcıların %99,7’sini oluşturan bireysel yatırımcılar, yerli portföy değerinin %56’sını elinde tutmaktadır. Yabancı yatırımcılar içinde kurumsal yatırımcıların payı ise %20’dir.

8. Endeks ve Uyruk Bazında Yatırımcı Sayıları

2020 yılı başından bu yana artış trendinde olan Borsa İstanbul'daki toplam yatırımcı sayısı 2021 Eylül ayı sonu itibarıyla yaklaşık 2,41 milyona yükselmiştir. Pandemi ve halka arzların etkisiyle Nisan ayında 2,6 milyon kişiyle rekor kıran Borsa İstanbul'daki yerli bireysel yatırımcı sayısı takip eden aylarda bir kayıp yaşayarak Eylül ayı sonu itibarıyla 2,39 milyona gerilemiştir. Yılın üçüncü çeyreğinde BIST TÜM'deki yabancı yatırımcı sayısı da geçen yılın aynı dönemine göre artarak 13.024'e yükselmiştir. Yıllık bazda en fazla yabancı yatırımcı sayısı artışı 2.604 yatırımcı ile BIST 100 endeksinde görülürken, BIST Banka dışındaki tüm endekslerde yabancı yatırımcı sayısında artış gözlenmiştir. *(Daha detaylı bilgi için bkz. Ekler - 5. Endeks ve Uyruk Bazında Yatırımcı Sayıları)*

9. Endeks ve Uyruk Bazında Portföy Değerleri (Milyar TL)

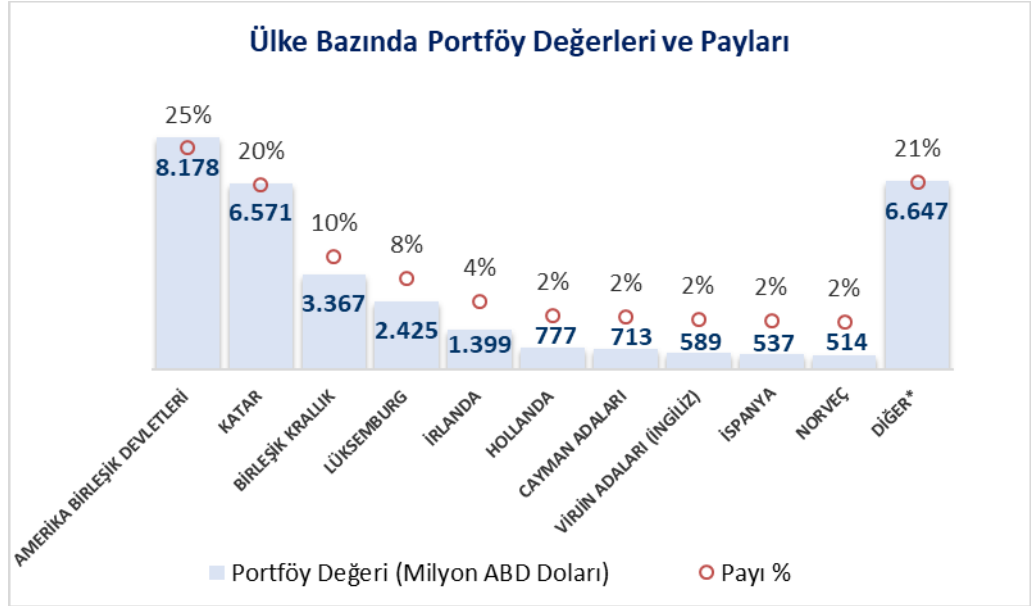

2021'in üçüncü çeyreğinde yabancı yatırımcıların BIST 100 piyasa değeri içindeki payı geçen yılın üçüncü çeyreği ile aynı seviyelerde kalmıştır. Endeks bazında bakıldığında, yabancı yatırımcıların BIST Banka, BIST Mali, BIST TÜM, BIST Teknoloji ve BIST Ticaret hisselerindeki pozisyonlarını azalttıkları gözlenmektedir. Buna karşılık BIST Sinai, BIST Hizmetler, BIST Holding ve Yatırımlar, BIST 30, BIST 50, BIST 100, BIST Kurumsal Yönetim ve BIST Sürdürülebilirlik endekslerindeki portföy değerleri yıllık bazda artmıştır. Miktarsal olarak en yüksek artış BIST Sürdürülebilirlik endeksinde yaşanmıştır. Yerli yatırımcıların portföy değerleri ise üçüncü çeyrekte BIST Banka dışında tüm endekslerde geçen yılın aynı dönemine göre artış göstermiştir. En yüksek artış BIST TÜM endeksinde görülmüştür. *(Daha detaylı bilgi için bkz. Ekler - 6. Endeks ve Uyruk Bazında Portföy Değerleri)*

10. Yabancı Yatırımcıların Ülke Bazında Portföy Değerleri ve Payları

“

Amerika Birleşik Devletleri, Borsa İstanbul'da en yüksek portföy değerine sahip ülke olurken, Amerika Birleşik Devletleri'ndeki yerleşik yatırımcılar toplam yabancı yatırımların %25'ine sahiptir.

* Türkiye'de yerleşik yabancı yatırımcılar hariçtir.

2020'nin ikinci çeyreği itibarıyla 4 çeyrek üst üste en yüksek portföy değerine sahip olan Katar 2021'in ikinci çeyreğinde ikinci sıraya gerilemiştir. İkinci çeyrekte yeniden en yüksek portföy değerine sahip ülke olarak birinci sıraya yükselen Amerika Birleşik Devletleri, yılın üçüncü çeyreğinde de ilk sıradaki yerini korumuştur.

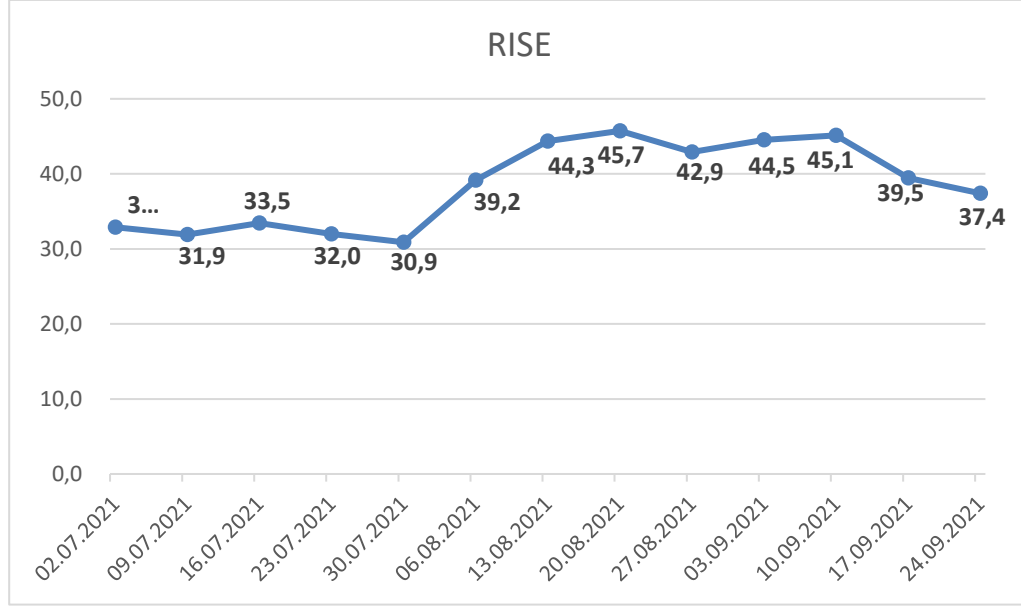
Üçüncü çeyrekte Amerika Birleşik Devletleri, Katar ve Birleşik Krallık'ın portföy değerlerinde yıl sonuna göre sırasıyla %24, %57 ve %31 azalış gözlenmiştir. (Daha detaylı bilgi için bkz. Ekler - 7. Yabancı Yatırımcıların Ülke Bazında Portföy Değerleri ve Payları)

11. Menkul Kıymet Bazında Yatırımcı Sayısı ve Piyasa Değeri

Menkul Kıymet Türü	30.09.2020		30.09.2021	
	Yatırımcı Sayısı	Piyasa Değeri (Milyon TL)	Yatırımcı Sayısı	Piyasa Değeri (Milyon TL)
Borsa Yatırım Fonu	20.822	3.643	15.279	4.275
Devlet İç Borçlanma Araçları	35.359	173.472	18.801	184.624
Diğer Menkul Kıymetler	4.816	28.472	18.150	37.885
Fon	3.064.432	143.303	3.132.217	219.531
Özel Sektör Borçlanma Araçları	57.094	105.052	55.507	109.275
Pay Senedi	1.772.769	1.469.879	2.421.052	1.681.255
Yapılandırılmış Ürünler	16.194	231	9.328	87
TOPLAM	4.798.888	1.727.452	5.698.313	2.120.494

12. Risk İştahı Endeksi

Temmuz-Eylül 2021

2021 Temmuz-Eylül döneminde RISE* ortalama değeri 38,4 olarak hesaplanmıştır. RISE eşik değeri 50 olarak kabul edildiğinden, bu dönem ortalaması eşik değerinin altında gerçekleşmiştir. 2021 yılının üçüncü çeyreğinde en yüksek değer 20 Ağustos 2021 tarihinde 45,7; en düşük değer ise 30 Temmuz 2021 tarihinde 30,9 olarak gözlemlenmiştir. RISE değeri ilgili döneme 32,9 değeri ile başlamış olup; dönemi 37,4 değeri ile kapatmıştır.

2021 yılının üçüncü çeyreğindeki BIST-100 Endeksi trendine bakıldığında, RISE ve BIST-100 değerlerinin dönem boyunca genel olarak benzer yönlerde hareket ettikleri görülmektedir.

** RISE, 28 Kasım 2005 tarihinden itibaren herhangi bir dönemde 5.000 TL ve üzeri pay senedi portföy değerine sahip olmuş tüm yatırımcıların hafta sonları itibarı ile portföylerinden yola çıkılarak hesaplanan haftalık bir endekstir. RISE yatırımcıların her Cuma günü sahip olduğu pay senedi ve A tipi yatırım fonu toplam portföy değerlerinin ve bu değerlerin değişimlerinin BIST 100 değişimlerinden arındırılmış halleri kullanılarak hesaplanmaktadır.*

RISE endeksleri için öngörülen eşik değer 50 olarak belirlenmiştir. Açıklanan endeks değerinin 50 seviyesinin üzerinde olması, yatırımcıların pay senedi piyasasında aldıkları geçmiş 52 haftalık pozisyonlarının ortalama riskinden daha yüksek riskli bir pozisyona sahip olduklarını göstermektedir. Endeks değerinin 50 seviyesinin altında olması ise, ortalama olarak pozisyon risklerinde geçtiğimiz 52 haftalık döneme göre azalış olduğunu ifade etmektedir. Endeks değerleri, geçmiş 10 yıllık veriler kullanılarak test edilmiş ve başarılı sonuçlar elde edilmiştir.

13. Türkiye’de İhraç Edilen Özel Sektör Borçlanma Araçlarının Para Birimi Bazında Dağılımı (Kümülatif)

Nominal Değer (Milyon)	30.09.2021	31.12.2020	30.09.2020	Yıllık Değişim	Yıl Sonuna Kıyasla Değişim
Türk Lirası	147.140	129.565	133.460	10%	14%
Euro	5	5	5	0%	0%

Türkiye’de ihraç edilen Türk Lirası cinsinden özel sektör borçlanma araçlarının tutarı 2021 yılının ilk 9 ayında geçen yılın aynı dönemine göre %10, 2020 yıl sonuna göre ise %14 artış göstermiştir. Son 1 yıllık dönemde bankalar ve yatırım ortaklıkları tarafından ihraç edilen borçlanma araçlarının tutarı gerçekleşen itfaların net ihraçları aşması nedeniyle azalırken, diğer kurumlar tarafından ihraç edilen borçlanma araçlarının tutarı ise artış göstermiştir. Yılın ilk 9 ayında banka dışı finansal kurumlar, reel sektör şirketleri ve sermaye piyasası kurumları itfa edilen tutardan daha fazla yeni borçlanma aracı ihracı gerçekleştirmiştir.

Yılın üçüncü çeyreğinde ise net 5,2 milyar TL tutarında yeni borçlanma aracı ihracı gerçekleştirilmiş, reel sektör şirketleri dışında kalan tüm kurumların ihraç tutarları ikinci çeyreğe göre artış göstermiştir.

Döviz Türü	30.09.2021		31.12.2020		30.09.2020	
	İhraççı Sayısı	ISIN Kodu Sayısı	İhraççı Sayısı	ISIN Kodu Sayısı	İhraççı Sayısı	ISIN Kodu Sayısı
Türk Lirası	144	748	138	767	179	786
Euro	1	1	1	1	1	1

2020 yılının ilk 9 ayına kıyasla Türk Lirası cinsinden ihraçların hem ihraççı sayısı hem de ISIN kodu sayısında azalma yaşanmıştır.

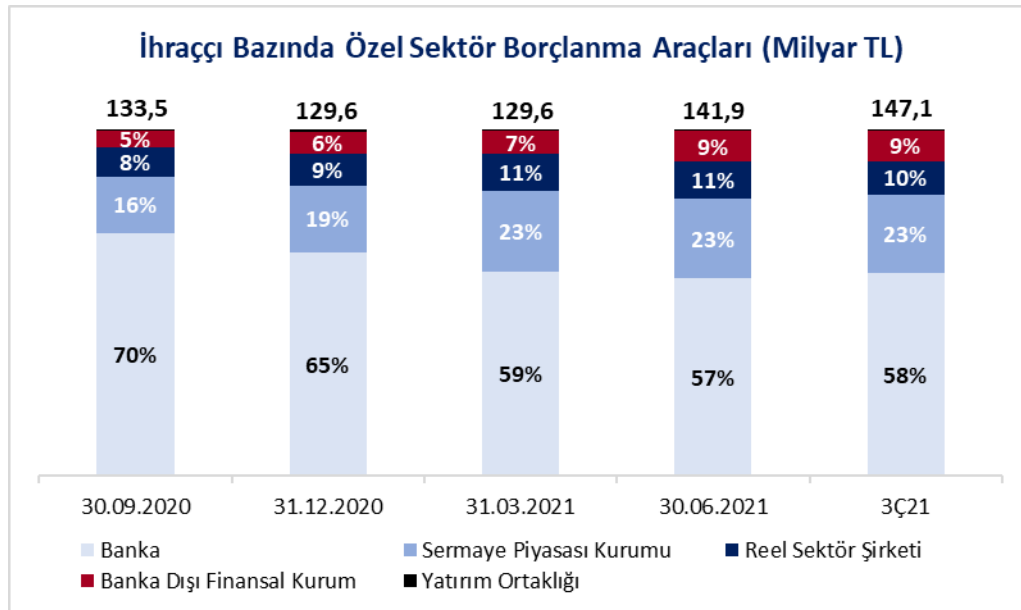
Döviz cinsinden ihraçların maliyetlerinin yüksek seyretmesi nedeniyle son 1 yıllık dönemde yabancı para cinsinden yeni bir borçlanma aracı ihracı gerçekleştirilmemiştir.

14. TL Cinsinden Özel Sektör Borçlanma Araçlarının Kıymet Tipi Dağılımı (Kümülatif)

Türk Lirası (Milyon)	30.09.2020	31.12.2020	30.09.2021	Yıllık Değişim	Yıl Sonuna Kıyasla Değişim
Finansman Bonosu	62.740	55.068	62.638	0%	14%
Sermaye Benzeri Borçlanma Aracı	19.928	19.694	19.694	-1%	0%
Özel Sektör Tahvili	22.834	23.275	27.426	20%	18%
Yönetim Sözleşmesine Dayalı Kira Sertifikası	18.684	22.049	28.316	52%	28%
Varlığa Dayalı Menkul Kıymet	5.690	6.099	5.708	0%	-6%
Yapılandırılmış Borçlanma Aracı	26	24	26	1%	7%
İpotek Teminatlı Menkul Kıymet	2.000	2.000	2.250	13%	13%
Diğer	1.558	1.355	1.081	-31%	-20%
TOPLAM	133.460	129.565	147.140	10%	14%

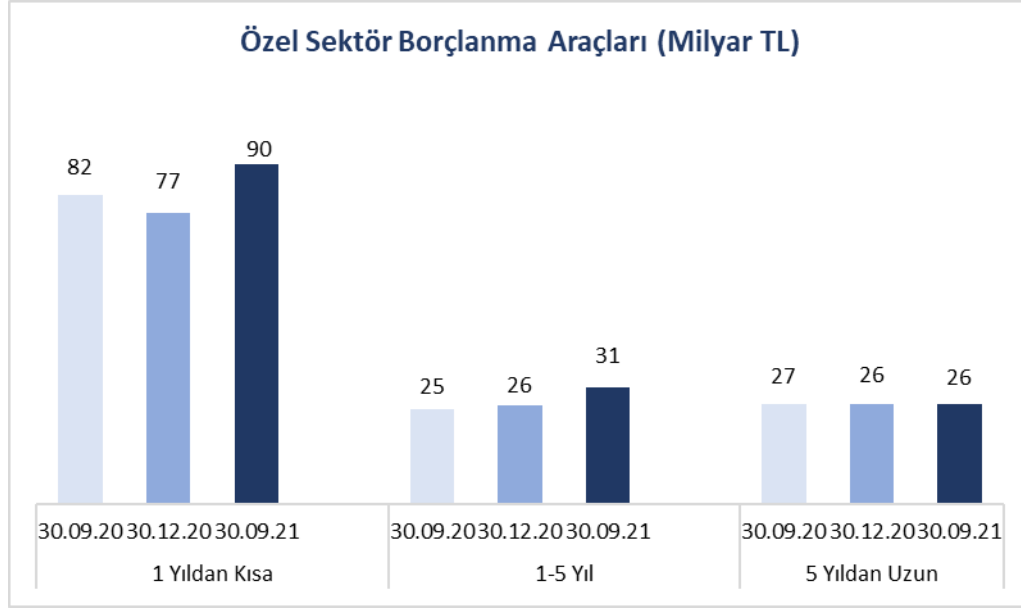
2021 yılının ilk 9 ayında hem yıllık bazda hem de 2020 yıl sonuna göre ihraççılar tarafından en çok tercih edilen borçlanma araçları özel sektör tahvilleri ve yönetim sözleşmesine dayalı kira sertifikaları olmuştur. Toplam içinde en büyük paya sahip olan finansman bonoları ise geçen yılın aynı dönemine göre değişim göstermemiştir.

15. TL Cinsinden Özel Sektör Borçlanma Araçlarının İhraççı Bazında Dağılımı (Kümülatif)

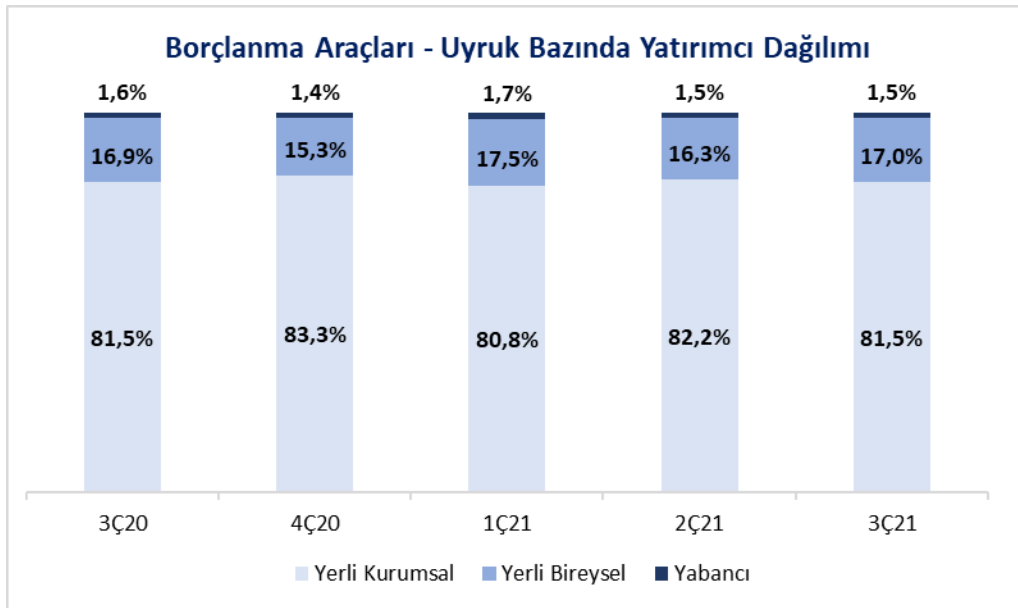
Vadesi gelen borçlanma araçlarını daha düşük oranda yenileyen bankaların toplam özel sektör borçlanma araçları içindeki payı 2020 yıl sonuna göre %65'ten %58'ye gerilemiştir. Bu dönemde reel sektör şirketleri, banka dışı finansal kurumlar ve sermaye piyasası kurumları vadesi gelen borçlanma araçlarından daha fazla yeni ihraç gerçekleştirerek toplam içindeki paylarını artırmıştır.

16. Tarih Bazında TL cinsinden Özel Sektör Borçlanma Araçları (Vade Gün Sayısı) (Kümülatif)

1 yıldan kısa vadeli borçlanma araçlarının tutarı ilk 9 ayda hem geçen yıla göre hem de yıl sonuna göre artış göstermiştir. Aynı trend orta vadeli (1-5 yıl arası) borçlanma araçlarında da gözlenmektedir. 5 yıldan uzun vadeli ihraçların tutarı ise aynı seviyelerde kalmıştır.

17. Borçlanma Araçları Yatırımcılarının Uyruk ve Kimlik Tipi Bazında Dağılımı (Kümülatif)

Yerli kurumsal yatırımcılar üçüncü çeyrekte de ihraç edilen borçlanma araçları içinde %81 pay ile en yüksek paya sahip olmaya devam etmiştir. Yerli bireysel yatırımcıların payı üçüncü çeyrekte artarken Türk Lirası ve piyasalardaki dalgalı seyir nedeniyle yabancı kurumsal yatırımcıların payı ise bir önceki yılın aynı dönemine göre hafif azalarak %1,5'e gerilemiştir.

EKLER

1. Piyasa Değerleri

Milyon TL	30.09.2020	31.12.2020	30.06.2021	30.09.2021	Çeyreksele Değişim	Yıllık Değişim	Yıl Sonuna Göre Değişim
BIST BANKA*	408.898	472.004	143.059	147.084	3%	-64%	-69%
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	130.912	185.320	164.083	179.899	10%	37%	-3%
BIST TİCARET	98.431	96.023	76.834	85.277	11%	-13%	-11%
BIST 30	508.946	666.231	609.844	689.042	13%	35%	3%
BIST 50	669.090	818.391	748.244	779.680	4%	17%	-5%
BIST 100	845.433	1.085.262	954.969	1.065.727	12%	26%	-2%
BIST HİZMETLER	266.732	295.030	296.359	332.023	12%	24%	13%
BIST MALİ	628.694	764.536	406.500	448.597	10%	-29%	-41%
BIST SİNAİ	497.441	641.539	581.015	603.228	4%	21%	-6%
BIST TEKNOLOJİ	57.712	57.885	52.788	61.746	17%	7%	7%
BIST SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK	658.424	848.632	810.301	864.277	7%	31%	2%
BIST KURUMSAL YÖNETİM	419.542	540.776	515.509	566.516	10%	35%	5%
BIST TÜM	1.450.579	1.758.990	1.336.662	1.445.593	8%	0%	-18%

Milyon ABD Doları	30.09.2020	31.12.2020	30.06.2021	30.09.2021	Çeyreksele Değişim	Yıllık Değişim	Yıl Sonuna Göre Değişim
BIST BANKA*	52.369	64.301	16.434	16.632	1%	-68%	-74%
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	16.766	25.246	18.849	20.343	8%	21%	-19%
BIST TİCARET	12.606	13.081	8.826	9.643	9%	-24%	-26%
BIST 30	65.183	90.761	70.055	77.917	11%	20%	-14%
BIST 50	85.693	111.490	85.954	88.166	3%	3%	-21%
BIST 100	108.278	147.846	109.701	120.512	10%	11%	-18%
BIST HİZMETLER	34.161	40.192	34.044	37.545	10%	10%	-7%
BIST MALİ	80.519	104.153	46.696	50.727	9%	-37%	-51%
BIST SİNAİ	63.709	87.397	66.743	68.213	2%	7%	-22%
BIST TEKNOLOJİ	7.391	7.886	6.064	6.982	15%	-6%	-11%
BIST SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK	84.327	115.610	93.082	97.732	5%	16%	-15%
BIST KURUMSAL YÖNETİM	53.732	73.670	59.219	64.062	8%	19%	-13%
BIST TÜM	185.781	239.628	153.547	163.468	6%	-12%	-32%

* QNB Finansbank ve Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası 1 Ocak 2021 itibarıyla BIST Banka Endeksi'nden çıkarılmıştır.

2. İşlem Hacimleri

Milyon TL	3Ç20	2Ç21	3Ç21	Çeyreksele Değişim	Yıllık Değişim
BIST BANKA*	224.570	190.329	178.864	-6%	-20%
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	246.037	149.453	133.012	-11%	-46%
BIST TİCARET	65.104	43.153	45.653	6%	-30%
BIST 30	806.412	701.595	570.834	-19%	-29%
BIST 50	953.956	834.831	643.206	-23%	-33%
BIST 100	1.222.439	967.311	759.082	-22%	-38%
BIST HİZMETLER	347.944	284.418	248.624	-13%	-29%
BIST MALİ	691.586	423.039	387.728	-8%	-44%
BIST SİNAİ	613.875	550.432	424.592	-23%	-31%
BIST TEKNOLOJİ	99.804	44.143	45.816	4%	-54%
BIST SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK	776.824	672.650	554.927	-18%	-29%
BIST KURUMSAL YÖNETİM	540.863	396.019	344.507	-13%	-36%
BIST TÜM	1.753.208	1.302.032	1.106.761	-15%	-37%

Milyon ABD Doları	3Ç20	2Ç21	3Ç21	Çeyreksele Değişim	Yıllık Değişim
BIST BANKA*	31.292	22.780	20.983	-8%	-33%
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	34.161	17.900	15.612	-13%	-54%
BIST TİCARET	9.080	5.187	5.383	4%	-41%
BIST 30	112.378	83.939	66.926	-20%	-40%
BIST 50	133.084	99.952	75.427	-25%	-43%
BIST 100	170.639	115.885	89.044	-23%	-48%
BIST HİZMETLER	48.462	34.068	29.176	-14%	-40%
BIST MALİ	96.482	50.635	45.499	-10%	-53%
BIST SİNAİ	85.274	66.043	49.805	-25%	-42%
BIST TEKNOLOJİ	13.904	5.301	5.383	2%	-61%
BIST SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK	108.132	80.566	65.073	-19%	-40%
BIST KURUMSAL YÖNETİM	75.265	47.467	40.403	-15%	-46%
BIST TÜM	244.122	156.047	129.863	-17%	-47%

* QNB Finansbank ve Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası 1 Ocak 2021 itibarıyla BIST Banka Endeksi'nden çıkarılmıştır.

3. Yabancı İşlemleri – Net Giriş/Çıkışlar

Milyon ABD Doları	3Ç20	2Ç21	3Ç21
BİST BANKA	-776	268	89
BİST HOLDİNG VE YATIRIM	-290	-45	194
BİST TİCARET	-144	-65	98
BİST 30	-1.468	254	365
BİST 50	-1.473	212	414
BİST 100	-1.631	147	532
BİST HİZMETLER	-425	6	341
BİST MALİ	-1.148	203	311
BİST SİNAİ	-280	-145	-172
BİST TEKNOLOJİ	113	-11	58
BİST SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK	-1.359	317	524
BİST KURUMSAL YÖNETİM	-726	253	359
BİST TÜM	-1.740	54	538

4. Uyruk Bazında İşlem Hacmi Dağılımı

ENDEKS	3Ç20		2020		2Ç21		3Ç21	
	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli
BİST BANKA	24%	76%	27%	73%	28%	72%	31%	69%
BİST HOLDİNG VE YATIRIM	20%	80%	22%	78%	29%	71%	29%	71%
BİST TİCARET	32%	68%	29%	71%	33%	67%	29%	71%
BİST 30	26%	74%	28%	72%	31%	69%	33%	67%
BİST 50	26%	74%	27%	73%	30%	70%	32%	68%
BİST 100	24%	76%	25%	75%	29%	71%	30%	70%
BİST HİZMETLER	22%	78%	23%	77%	24%	76%	22%	78%
BİST MALİ	20%	80%	22%	78%	26%	74%	27%	73%
BİST SİNAİ	19%	81%	21%	79%	25%	75%	24%	76%
BİST TEKNOLOJİ	25%	75%	24%	76%	23%	77%	19%	81%
BİST KURUMSAL YÖNETİM	23%	77%	26%	74%	30%	70%	32%	68%
BİST SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK	25%	75%	27%	73%	31%	69%	33%	67%
BİST-TÜM	21%	79%	22%	78%	25%	75%	24%	76%

5. Endeks ve Uyruk Bazında Yatırımcı Sayıları

Yatırımcı Sayısı	30.09.2020		31.12.2020		30.06.2021		30.09.2021	
	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli
BİST BANKA	3.576	481.148	3.560	469.063	3.649	474.858	3.546	442.364
BİST HOLDİNG VE YATIRIM	5.083	540.752	5.515	654.607	5.804	742.112	5.965	710.054
BİST TİCARET	2.228	192.058	2.424	390.355	2.430	283.370	2.407	309.684
BİST 30	6.870	1.012.199	7.016	1.044.751	7.481	1.177.298	7.237	1.099.500
BİST 50	7.522	1.130.002	7.644	1.187.862	8.323	1.394.100	8.039	1.313.944
BİST 100	8.264	1.289.410	8.555	1.377.711	10.769	1.633.042	10.868	1.577.624
BİST HİZMETLER	4.826	725.702	5.034	879.181	5.871	1.178.822	5.875	1.206.287
BİST MALİ	7.584	1.024.992	7.996	1.135.902	8.476	1.302.284	8.561	1.235.424
BİST SİNAİ	5.696	1.031.103	6.086	1.191.124	6.894	1.488.980	6.773	1.417.732
BİST TEKNOLOJİ	1.516	229.061	1.518	253.965	1.953	387.644	1.852	346.552
BİST KURUMSAL YÖNETİM	5.693	840.351	6.208	913.022	6.597	993.295	6.506	978.471
BİST SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK	7.206	1.078.858	7.515	1.153.401	8.073	1.251.565	7.865	1.182.643
BİST TÜM	11.222	1.708.697	11.776	1.929.051	12.898	2.371.270	13.024	2.339.502

6. Endeks ve Uyruk Bazında Portföy Değerleri (Milyar TL)

Portföy Değeri (Milyar TL)	30.09.2020		31.12.2020		30.06.2021		30.09.2021	
	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli
BİST BANKA	137	45	160	50	34	42	37	42
BİST HOLDİNG VE YATIRIM	20	38	31	53	26	51	31	52
BİST TİCARET	32	15	35	18	27	16	30	17
BİST 30	120	123	172	147	145	151	160	152
BİST 50	147	160	198	188	160	193	167	197
BİST 100	163	209	225	248	191	247	206	258
BİST HİZMETLER	56	56	71	58	64	61	68	67
BİST MALİ	164	120	198	149	66	134	74	140
BİST SİNAİ	66	118	85	151	76	160	77	165
BİST TEKNOLOJİ	7	12	7	13	6	14	7	16
BİST KURUMSAL YÖNETİM	68	93	101	113	88	112	97	121
BİST SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK	123	145	180	169	160	166	171	171
BİST TÜM	293	307	362	371	212	370	226	388

7. Yabancı Yatırımcıların Ülke Bazında Portföy Değerleri ve Payları

Portföy Değeri (Milyon ABD Doları)	30.09.2020	31.12.2020	30.09.2021	Yıllık Değişim	Yıl Sonuna Göre Değişim
AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ	7.375	10.817	8.178	11%	-24%
KATAR	13.669	15.160	6.571	-52%	-57%
BİRLEŞİK KRALLIK	3.617	4.859	3.367	-7%	-31%
LÜKSEMBURG	1.331	2.945	2.425	82%	-18%
İRLANDA	1.153	1.601	1.399	21%	-13%
HOLLANDA	880	1.029	777	-12%	-24%
CAYMAN ADALARI	688	869	713	4%	-18%
VİRJİN ADALARI (İNGİLİZ)	509	748	589	16%	-21%
İSPANYA	575	777	537	-7%	-31%
NORVEÇ	612	770	514	-16%	-33%
DİĞER*	5.830	8.163	6.647	14%	-19%

* Türkiye'de yerleşik yabancı yatırımcılar hariçtir.